Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 22 | Poznań, dnia 15 listopada 1936 | ROK 15

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95

Węgiel - Koks hutniczy - Brykiety

z kopalń krajowych i zagranicznych poleca

Zachodnio-Polski Syndykat Węglowy Sp. z o. odp.

Telefony: 23-77, 37-77 **Poznań, plac Wolności 10** Adres telegraf.: Zapol

SPRZEDAŻ DETALICZNA

na własnej składnicy kolejowej nr. 35, ul. Przemysłowa

Telefony: 23-77, 37-77

Wyroby Kręglewskiego

ze znaczkiem EK

reklamują się same!

Koperty — Księgi handlowe — Skoroszyty — Zeszyty szkolne

H. CEGIELSKI, Sp. Akc. POZNAŃ

Adres telegr. „HACEGIELSKI" Telefon 70-56

Produkuje w swoich zakładach:

Parowozy i wagony kolejowe.
Kotły parowe do największych wymiarów, najwyższych ciśnień i przegrzewu pary.
Ekonomizery patent **„STIERLE"**.
Ruszty mechaniczne.
Aparaty dla przemysłu chemicznego.
Kompletne instalacje dla cukrowni, gorzelni, syropiarni.
Lokomobile parowe.
Zbiorniki do gazów i płynów.
Wieże antenowe. — Urządzenia transportowe.
Specjalne wyroby mechaniczne precyzyjne.
Odlewy żeliwne, stalowe i z bronzu.
Urządzenia chłodnicze dla drobnego przemysłu.
Narzędzia wszelkiego rodzaju.
Maszyny rolnicze.

Kosztorysy bezpłatnie na żądanie.

Najnowsze odkrycia z dziedziny chemii i ich wpływ na samowystarczalność państwa.

(Streszczenie ref. prof. Celichowskiego na zebraniu sekcji chemicznej).

Warunki gospodarcze ostatnich lat powojennych wykazały konieczność dążenia do samowystarczalności gospodarczej państw. Wojna światowa dała wielu tym odkryciom początek. Już w czasie wojny saletrę chilijską zastąpiły związki syntetyczne azotowe, otrzymane z surowców krajowych jak wapno, powietrze, woda i węgiel. Powstają fabryki azotniaku (Chorzów) saletry syntetycznej (Mościce), które dzisiaj saletrę chilijską z importu prawie zupełnie usunęły. Prawie we wszystkich państwach powstały wielkie fabryki azotowe częściowo złączone w kartel „Interessen Genauschaft". Zamiast kwasu siarkowego z pirytów wyrabia się kwas siarkowy z gipsu i węgla, dla zaspokojenia produkcji nawozów i dla akumulatorów.

Naturalny kauczuk zastępują kauczuki sztuczne, które nieraz posiadają własności, brakujące kauczukom naturalnym i umożliwiające użycie kauczuku syntetycznego do specjalnych celów. Pierwotnym surowcem do wyrobu kauczuku syntetycznego jest acetylen lub alkohol i ich pochodne. Kauczuk syntetyczny otrzymuje się w procesach kondensacji i polymerysacji. Najsilniej przemysł ten rozwinięty jest w Ameryce, Sowietach i Niemczech.

Drugiem zagadnieniem jest sprawa włókna, którego Polska w r. 1935 sprowadziła ogółem 41.000 ton za 105 milj. zł. Dążenie do samowystarczalności opiera się na zwiększeniu obszaru upraw roślin włóknistych, jak len i konopie, których zastosowanie zostaje ułatwione przez kotonizację włókna, polegającą na daleko idącym rozdrobnieniu włókienek. Otrzymana kotonina w tkaninach bawełnianych zastępuje około 25% bawełny.

Największe znaczenie ma produkcja jedwabiu sztucznego z błonnika drzewnego, którego Polska ma poddostatkiem. Produkcja jedwabiu sztucznego w Polsce wynosiła w r. 1934 4.4 milj. kg wobec ca 40 milj. w Niemczech, Anglji i Włoch. Braki jedwabiu sztucznego, jego nadmierny połysk i słabą wytrzymałość, udało się usunąć przez produkcję „Stappelfaser", wzgl. Zellwolte, która polega na skróceniu nitki jedwabnej do długości włókna wełnianego lub bawełnianego, przez jego skędzierzawienie i odebranie mu połysku. Przez to umożliwiono produkcję przędzy mieszanej z jedwabiu sztucznego i bawełny (Vistra) z wełną (Wollstra) Cuprama.

Zupełnie odrębny produkt to wełna z kazeiny wyrabiana we Włoszech. Projektem tem zajęły się także sfery gospodarcze w Polsce, któraby mogła na ten cel dostarczyć około 120—135 mil. litrów mleka chudego, wzgl. około 3.5—4.000 ton kazeiny.

Polska sprowadziła w roku 1935 tłuszczów zwierzęcych i roślinnych 24.000 ton za 15 milj. zł. i 54.000 ton nasion oleistych i kopry za 15 milj. zł. Niedobór ten można uzupełnić przez powiększenie obszaru roślin oleistych jak len, rzepak, soja, i przez powiększenie produkcji i tłuszczów zwierzęcych o ile dla zwiększonego pogłowia znajdzie się odpowiednia ilość paszy białkowej. Ponieważ tłuszcze i oleje krajowe jako oleje ciekłe nie mogą zastąpić zupełnie tłuszczy twardych, mianowicie dla fabrykacji mydeł rdzennych twardych sodowych, utwardnia się je przez nasycanie wodorem, metodą Sebatiera.

Przez kondensację całego szeregu związków stosunkowo prostych i łatwych do uzyskania otrzymać można sztuczne żywice, do lakierów i fabrykacji twardych płyt (bakelit) zastępujących róg, drzewo i metale. Przez kondensację otrzymuje się szkło organiczne „Plexi" niełamliwe i zupełnie przeźroczyste, pozatem garbniki tak zwane syntale i cały szereg innych materjałów sztucznych.

Zagadnienie środków pędnych, przedewszystkiem dla motorów szybko bieżnych zostało rozwiązane przez możność zwiększenia produkcji alkoholu z drzewa, acetylenu, ługów odpadkowych z fabrykacji błonnika, który w stanie absolutnie bezwodnym mieszać można z benzyną (Kraftstoft) przez rozbicie olejów ciężkich na lżejsze (Crackoele) i przez upłynnienie węgla kamiennego i brunatnego przy pomocy wodoru, działającego na węgiel półwysokiem ciśnieniem. Użycie drzewa, jako materjału pędnego, bezpośrednio w samochodach ciężarowych, uzupełnia to zagadnienie.

Samowystarczalnością przy wyżywieniu ludności i zwierząt kieruje w Niemczech „Reichsnährstaur" który dba o racjonalne gospodarstwo rolne, zabezpieczając uzyskanie potrzebnych plonów, kontrolując użycie ich i ochronę przed zepsuciem i marnowaniem. Dla ochrony plonów powstaje nowa gałęź przemysłu chemicznego produkująca środki owado i grzybo bójcze, przeciwko chorobom i szkodnikom dziesiątkującym plony rolnicze. Są to związki miedziowe, arsenowe, ołowiane, smołowe, a nawet gazy trujące.

W Wielkopolsce najgroźniejszemi szkodnikami obok rdzy i innych chorób grzybowych roślin, zbożowych i okopowych, są wołek zbożowy, pędraki i drutowce, mszyce (Korówka) pluskwa burakowa, myszy i szczury. Przemysł ten w Palsce reprezentowany jest głównie przez fę. „Azot" w Jaworznie, choć nie braknie wytwórni też po większych miastach jak Zgierz, Warszawa, Poznań, Cieszyn i inne.

Zabezpieczyć wyżywienie ludności i bydła mają jeszcze dwa wielkie przemysły mianowicie produkcja cukru z drzewa odpadkowego i obok produkcji alkoholu z tegoż cukru do pędzenia motorów produkuje drożdży jako pasza białkowa dla bydła, zabezpieczające przez paszę białkową także uzyskanie większych ilości tłuszczów zwierzęcych.

100kg suchego drzewa dostarcza
ca 50 kg cukru drzewnego względnie
ca 30 kg suchych drożdży.

Doświadczenia z żywieniem zwierząt cukrem i drożdżami z drzewa wykazały ich pełną wartość jako paszy dla bydła i trzody chlewnej.

Pomoc zimowa dla bezrobotnych.

Weszliśmy już w pełni w okres zimy, to też należy już podjąć realizację, omówionych w poprzednim okresie, form pomocy zimowej dla bezrobotnych.

Przy zachowaniu dobrowolności ofiar Wojewódzki Komitet Obywatelski ustalił orjentacyjne wytyczne ofiar dla rozmaitych warstw zarabiającego społeczeństwa.

M. i. ustalono dla przemysłu, handlu, przedsiębiorstw użyteczności publicznej za wyjątkiem handlu zbożem i węglem oraz przemysłu cukrowniczego 1 promille od obrotów, osiągniętych w roku 1935.

Orjentacyjne dane składek od poborów wyglądają następująco: przy poborach do 160 zł — ¼ proc., od 160—350 zł — ½ proc., od 350—600 zł — 1 proc., od 600—1200 zł — 1½ proc., od 1200—2500 zł — 2 proc., ponad 2500 — 5 proc.

Należy podkreślić, że są to normy Wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego, nieco różne od podawanych również w pismach danych a ustalonych przez Komitet Ogólnopolski. Między innymi prasa podawała dane o składkach pobieranych od lokali (od izby w zależności od ilości posiadanych izb). Trzeba tu wyjaśnić, że ten rodzaj składek na terenie miasta Poznania nie będzie pobieranym, gdyż Miejski Komitet Obywatelski liczy, że zbierze dostateczną sumę już z opłat od poborów, przedsiębiorstw i i. Wobec wątpliwości, gdzie należy wpłacać daninę na pracę doraźną dla bezrobotnych, donosimy, że na podstawie porozumienia komitetów Miejskiego i Wojewódzkiego, zostało ostatecznie ustalonem, że wszelkie wpłaty z terenu miasta Poznania należy kierować tylko na konto Miejskiego Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem. Komitet ten posiada konto Nr. 203.200 w P. K. O., oraz Nr. 1.100 w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Sekcja propagandy Miejskiego Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem podzieliła ostatnio całe miasto na 370 rejonów. W każdym z takich rejonów organizuje się obecnie Komitet rejonowy, którego zadaniem będzie współpraca z Miejskim Komitetem i poczynienie starań, aby wszyscy pracujący w danym rejonie złożyli daninę dla bezrobotnych.

Związek Fabrykantów prosi wszystkich członków, by złożyli ze swej strony ofiary na rzecz bezrobotnych, zawiadamiając jednocześnie Związek o wysokości tej ofiary.

Nowe prawo karno-skarbowe.

Ogłoszono dekret Prezydenta Rzeczypospolitej, wprowadzający w życie 1 kwietnia 1937 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej przepisy nowego prawa karno-skarbowego.

Dekret postanawia, że występkiem skarbowym jest czyn, zagrożony karami zasadniczymi: więzienia, aresztu, lub grzywny, a polegający na naruszeniu przepisów obowiązujących w zakresie: prawa celnego, monopolu tytoniowego, monopolu spirytusowego, oraz sprzedaży napojów alkoholowych, monopolu solnego, monopolu zapałczanego i opodatkowania zapalniczek, monopolu loteryjnego, sztucznych środków słodzących, opodatkowania piwa, wina i miodu syconego, drożdży, kwasu octowego, kwasu węglowego, cukru, olejów mineralnych, tłuszczów, opłaty od kart do gry, opodatkowania węgla, opłat od wyrobu, przerobu, oczyszczania, magazynowania i sprzedaży artykułów monopolowych lub podlegających podatkowi, przepisów regulujących gospodarkę cukrową i buraczaną, obrót papierami premiowymi oraz obrót towarowy z Gdańskiem.

Zasadniczymi karami, przewidzianymi przez nowe prawo karno - skarbowe są: więzienie, areszt i grzywna.

Odpowiedzialność za występek skarbowy ponosi każdy kto popełnił go umyślnie, bądź nieumyślnie. Nie podlega jednak karze, kto, popełniwszy występek skarbowy, doniesie o nim władzy skarbowej, zanim dowiedziała się o jego popełnieniu i wpłaci w terminie przez władze skarbową określonym uszczuploną należność skarbową, bądź połowę wartości towaru, gdy występek nie polega na uszczupleniu należności skarbowej. Przepisy prawa karno - skarbowego stosowane są także do osób, które popełnią za granicą występek skarbowy na szkodę państwa polskiego. W wypadku jednoczesnego skazania za kilka przestępstw na kary grzywny — nowe prawo karne skarbowe nie przewiduje orzekania kary łącznej. Natomiast łączna kara aresztu, lub więzienia za występki skarbowe, może być orzeczona na lat 5.

Wysokość grzywny wynosić musi conajmniej 5 zł. Grzywny orzekane będą w przewidzianej wielokrotności w szczegółowych przepisach, dotyczących poszczególnych występków skarbowych. Jeżeli podstawą wymiaru kary będzie wartość przedmiotu występku, wartość tę oznaczać się będzie według cen monopolowych lub szacunkowych. Grzywny — w wypadkach niemożności skreślenia podstawy dla wielokrotności, wymierzane będą w wysokości od 10 zł do 50.000 zł za występki w zakresie prawa celnego i obrotu towarowego z Gdańskiem oraz do 20.000 zł za inne występki. Grzywna może być zamieniona na areszt, lub więzienie, przy czym jeden dzień aresztu przyjmuje się za równoważnik grzywny od 5 do 100 zł, a jeden dzień więzienia za równoważnik grzywny od 5 do 200 zł. Najniższy wymiar aresztu i więzienia zastępczego wynosi dzień, najwyższy — 3 lata aresztu i 2 lata więzienia.

Przedawnienie występku upływa po 3 latach, jeżeli w ciągu tego okresu władza powołana nie wszczęła postępowania karnego.

W przepisach szczegółowych dekret traktuje o naruszeniu przepisów prawa celnego, monopolu tytoniowego, spirytusowego, solnego, zapałczanego, loteryjnego, wszystkich podatków pośrednich, regulowania gospodarki cukrowej i buraczanej oraz o obrocie towarowym z Gdańskiem.

W sprawach o występki skarbowe, zagrożone karą pozbawienia wolności orzekają sądy powszechne, a w pozostałych sprawach władze skarbowe. Dekret podaje dokładne przepisy postępowania karnego skarbowego oraz postępowania wykonawczego.

Wykonanie prawa karnego skarbowego dekret porucza ministrom skarbu i sprawiedliwości.

Rozporządzenia wydane na podstawie dotychczasowej ustawy karnej skarbowej zachowują moc do chwili zastąpienia ich nowymi rozporządzeniami, opartymi na niniejszem dekrecie.

Skarb. - Finanse

Preliminarz budżetowy na rok 1937.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 30 października r. b. uchwaliła preliminarz budżetowy na rok 1937/38 wraz z projektem ustawy skarbowej na ten okres.

Preliminarz ten jest wyrazem woli rządu utrzymania nadal równowagi budżetowej przy realnym preliminowaniu zarówno wydatków, jak i dochodów.

Preliminarz budżetowy 1937/38 zamyka się w dochodach i wydatkach kwotą 2.293 milionów złotych z drobną nadwyżką dochodów nad wydatkami.

Budżet na rok 1937/38 ustala, jak wiadomo, wydatki i dochodowy w kwocie 2.221 milionów złotych — nowy preliminarz jest zatem wyższy o kwotę 72 milionów złotych, czyli o 3.2%.

Wzrost ten spowodowany został koniecznością podwyższenia obsługi długów z lat ubiegłych, a nadto koniecznością pokrycia zobowiązań Skarbu Państwa, wynikających z ukończonej akcji oddłużenia rolnictwa. Z tych tylko powodów wzrosły wydatki o kwotę okrągło 34 milionów złotych.

Zwiększenie kwoty dochodów o 72 miliony złotych zostało osiągnięte przez zwiększenie niektórych wpływów, zgodnie z wynikami wykonania budżetu bieżącego przy równoczesnym obniżeniu, względnie skreśleniu tych dochodów administracji i wpłat niektórych przedsiębiorstw, które w r. 1937/38 nie mogą być przewidywane w wysokości ustalonej na r. 1936/37.

W sprawie równomiernego obciążenia przedsiębiorstw przemysłowych podatkiem przemysłowym od obrotu.

Samorząd Gospodarczy zwrócił się do Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Przemysłu i Handlu z memorjałem, w którym wykazała na dysproporcję, zachodzącą w obciążeniu przedsiębiorstw przemysłowych podatkiem obrotowym od zarobków, osiągniętych z przerobu cudzych materjałów. Podczas gdy mniejsze przedsiębiorstwa przemysłowe, zaliczone do kategorii VI do VIII świadectw przemysłowych opodatkowane są z tytułu tych obrotów wedle stawki 1,7%, to przedsiębiorstwa większe kategorji I—V świadectw przemysłowych, zamiast ich normalnej stawki 1,9%, opłacać muszą od tego rodzaju obrotów 3%, jak to wynika z postanowień ustępu 1 pkt. 4 i 7 art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym. Wykazując, że tego rodzaju dysproporcja nie ma żadnego bliższego uzasadnienia z gospodarczego punktu widzenia, oraz że wytwarza ona tylko niezdrowe stosunki konkurencyjne pomiędzy większymi a mniejszymi przedsiębiorstwami przemysłowymi, Izba wyraziła postulat w kierunku opodatkowania obrotów większych przedsiębiorstw przemysłowych, osiągniętych z poboru cudzych materjałów stawką 1,9%..

Nowy organ dla walki z przestępczością skarbową.

Jak wiadomo, w Ministerstwie Skarbu utworzony został Inspektorat dewizowy. Zadaniem tego nowego organu jest nietylko całokształt walki ze wszelkiego rodzaju przekroczeniami przepisów dekretu o obrocie krajowymi i zagranicznymi środkami płatniczymi, ale także walka z przestępstwami podatkowymi, akcyzowymi, monopolowymi i stemplowymi.

Inspektorat dewizowy jest częścią składową Ministerstwa Skarbu i rozporządza organami wykonawczymi, które są włączone w ramy ogólnej organizacji skarbowej, przez co uniknięto tworzenia nowych urzędów. Przy wszystkich 16-tu Izbach skarbowych utworzone zostały stanowiska inspektorów okręgowych do walki z przestępczością skarbową. Inspektorat okręgowy rozporządza odpowiednim niewielkim biurem i podlegają mu wszystkie brygady kontroli skarbowej na teernie danej Izby.

Płatność podatków w listopadzie.

W listopadzie r. b. płatne są następujące podatki:

1) do dnia 5 listopada — podatek od energji elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 31 października 1936 r.; do 20 listapada — tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w czasie od 1—15 listopada 1936 r.

2) do dnia 7 listopada — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych w październiku 1936 r.;

3) do dnia 15 listopada — III rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1936, przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe;

4) do dnia 25 listopada — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w październiku 1936 r. przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia — a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji oraz przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

5) do dnia 30 listopada — II rata podatku gruntowego za rok 1936;

6) do dnia 30 listopada — reszta nadzwyczajnej daniny majątkowej za rok 1936, przez płatników I grupy kontyngentowej (rolnictwo);

7) do dnia 30 listopada — II rata (półroczna) podatku od nieruchomości.

Ponadto płatne są w listopadzie zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w tym miesiącu.

Nabywanie świadectw przemysłowych na rok 1937.

Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby Izby skarbowe niezwłocznie za pomocą publicznych obwieszczeń ogłosiły termin nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1937. Równocześnie mają być w obwieszczeniach podane ceny świadectw i kart według kategoryj i klas miejscowości. Urzędom skarbowym mają być wydane instrukcje, nezbędne do rozpoczęcia i należytego prowadzenia akcji wydawania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Do ceny świadectw i kart na rok 1937 mają być pobrane dodatki według następujących zasad:

1) dodatki na rzecz samorządu terytorjalnego należy pobrać w wysokości 30 proc. O ile przed rozpoczęciem wydawania świadectw gmina doniesie Izbie skarbowej o uchwaleniu niższej stopy procentowej tych dodatków, wówczas należy pobierać stopę niższą;

2) dodatki na rzecz nstytucyj samorządu gospodarczego (Izby przemysłowo-handlowe, rzemieślnicze, szkoły zawodowe) należy pobrać na całym obszerze państwa w maksymalnej wysokości, określonej art. 43 ustawy o państwowym podatku przemysłowym;

3) na rzecz Skarbu państwa ma być pobrany 15-procentowy dodatek do ceny (bez dodatków) świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych. Pobranie tego dodatku ma być dokonane na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1935 o poborze 15-proc. dodatku do podatków bezpośrednich.

Opodatkowanie podatkiem dochodowym odsetek doliczonych do kapitału.

Rozważając powyższe zagadnienie, Najwyższy Trybunał Administracyjny wyjaśnił, że w myśl art. 19 ustawy o podatku dochodowym, za dochód z kapitałów pieniężnych, m. in. należy uważać procenty od kapitałów, zaś par. 38 odnośnego rozporządzenia wykonawczego bliżej wyjaśnia, że za dochody wymienione w art. 19 ustawy, należy uważać m. in. wpływy pieniężne lub mające wartość pieniężną.

Twierdzenie, jakoby tylko efektywny wpływ odsetek w gotowiźnie podlegał opodatkowaniu, nie zaś przeniesienia odsetek na kapitał, czyli doliczenie ich do kapitału za zgodą stron, jest niesłuszne i nieoparte na żadnym przepisie prawnym.

Skoro, jak w sprawie konkretnej, nastąpił rozrachunek między stronami co do należnych procentów i jednocześnie wyrażenie woli co do przemiany należności, stanowiącej odsetki, na kapitał, podlegający nawet dalszemu oprocentowaniu, to należało uznać, że nastąpiła nowacja umowy, polegająca na tym, że dług w postaci zaległych odsetek został zlikwidowany i zastąpiony nowym, innym zobowiązaniem, na podstawie którego doliczone do kapitału odsetki miały przynosić nadal dalsze odsetki. Z tego należy dojść do wniosku, że skapitalizowanie odsetek jest równoznaczne z ich zapłatą i podlega opodatkowaniu.

Sprawy socjalne.

W sprawie ubezpieczenia społecznego praktykantów — uczniów szkół zawodowych.

Wedle wyjaśnienia Ubezpieczalni Społecznej „uczennice i absolwentki liceum handlowego, w którym praktyka nie jest wymagana, lecz tylko zalecana, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i od wypadków, a w razie spełnienia czynności fizycznych — i emerytalnego".

Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie, uważając wyjaśnienia Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie za sprzeczne z odnośnymi przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznem — zwróciła się do Ministerstwa Opieki Społecznej o uchylenie powyższej interpretacji.

W wystąpieniu swym Izba stanęła na stanowisku, iż praktyki młodzieży szkół zawodowych traktować należy jako uzupełnienie nauki szkolnej i jako takie — propagować w jaknajszerszem zakresie bez względu na to, czy regulamin danej szkoły przewiduje ich odbywanie, czy też nie.

Stanowisko Ubezpieczalni Społecznej, stwarzające sztuczne rozróżnienie praktykantów z „wymaganą" i „zalecaną" praktyką spowodować może, zdaniem Izby, niebezpieczeństwo unikania uczni i absolwentów tych szkół, których regulamin nie uwzględnia sprawy praktyk, zalecanych bezpośrednio przez dyrekcję szkoły.

W załatwieniu wystąpienia Izby Przemysłowo-Handlowej — Ministerstwo Opieki Społecznej podzieliło jej punkt widzenia, wyjaśniając Ubezpieczalni Społecznej, iż uzależnianie ubezpieczenia w ograniczonym zakresie praktykantów, będących uczniami lub absolwentami szkół zawodowych i akademickich od tego, czy przepisy danej uczelni traktują praktykę jako przymusową lub zalecaną — nie znajduje, zdaniem Ministerstwa, uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawnych.

Według wyjaśnienia Ministerstwa Opieki Społecznej — Art. 6 ust. (3) pkt. 3 ustawy z dnia 28. III. 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym, obejmuje wyłącznie obowiązkiem ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych tylko tych praktykantów i wolontariuszy, którzy są „uczniami lub absolwentami szkół zawodowych i akademickich", a nadto są „zatrudnieni wyłącznie wcelu praktycznego przysposobienia się do swego zawodu według przepisów ustawowych lub danej uczelni". Ustawa nie normuje tedy sposobu, w jaki przepisy pewnej uczelni mają ustalać kwestię praktyki swych uczni lub absolwentów.

W sprawie opłaty na Fundusz Pracy od inwalidów.

Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy w Poznaniu podaje do wiadomości treść pisma okólnego Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 25. 9. 1936 r. Nr. Pzm. 119/16-6 w sprawie opłaty na Fundusz Pracy od inwalidów:

„Wobec nasuwających się wątpliwości przy stosowaniu w praktyce art. 15 ust. (3) lit. a) ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 163), Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia co następuje:

Celem art. 15 ust. (3) lit. a) jest zwolnienie od opłaty na Fundusz Pracy zaopatrzenia inwalidzkiego, pobieranego na podstawie ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. z r. 1935 Nr. 5, poz. 31), nie zaś zwolnienie wszelkich innych dochodów inwalidy od takiej opłaty.

Jeżeli więc inwalida pobiera uposażenie służbowe, bądź stałe wynagrodzenie za najemną pracę, to od do-

Wielkopolska Spółka Dzierżawna
Koncernu Dr. Roman May
Spółka z ograniczoną poręką

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna
„BLASK"
POZNAŃ - STAROŁĘKA

Poleca znane z jakości i wydajności
mydła i proszki do prania „BLASK"
mydła szare . . . . . „BLASK"
mydła toaletowe . . . „BLASK"
emalje i lakiery . . . . „BLASK"
niezrównane mydło benzolowe
„BLASKOLIN"

Swój do Swego po Swoje! To hasło dnia!

chodu osiągniętego z tych źródeł obowiązany jest uiszczać 1 % na rzecz Funduszu Pracy; okoliczność, czy inwalida otrzymuje zaopatrzenie, czy też go nie otrzymuje, jest w tym przypadku bez znaczenia.

Wszelkie sprzeczne z niniejszym pismem okólnym wyjaśnienia i zarządzenia należy uważać za nieobowiązujące, w szczególności dotyczy to wyjaśnienia, zawartego w piśmie Pdezydium Rady Ministrów z dnia 30-go listopada 1933 r. Nr. 770-53/96."

p. o. Dyrektora: Inż. L. Zawadzki.

Handel zagraniczny.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie.

Jak się dowiaduje agencja „Iskra", termin rozpoczęcia rokowań handlowych polsko - niemieckich został już wyznaczony ostatecznie. Rokowania rozpoczną się w Berlinie w dniu 12. b. m. dokąd w dniu 10. b. m. udała się delegacja polska pod przewodnictwem naczelnika W. Siebeneichena i w składzie odpowiadającym składowi polskiego komitetu kontroli nad obrotem towarowym polsko-niemieckim.

Należy przypomnieć, że termin układu kontyngentowego polsko-niemieckiego upływa właściwie z dniem 5. b. m. Układ ten sprolongowany prowizorycznie do 31 grudnia r. b., zawierał klauzulę wzajemną najwyższego uprzywilejowania i przewidywał roczny obrót globalny w wysokości conajmniej 170 milionów zł.

Liczba ta nie została osiągnięta i obrót nasz z Niemcami wyniósł mniej więcej 90 milionów zł., co było wynikiem ciągłego obniżania pierwotnie planowanych kontyngentów eksportowych.

W toku rokowań będzie poruszona zapewne sprawa spłacenia przez Niemcy różnorodnych zadłużeń wobec Skarbu polskiego i naszych eksporterów, które to zadłużenia wynoszą poważną kwotę około 500 milionów marek niemieckich. W kwocie tej mieszczą się różne zamrożone należności polskie, jak np. tranzyt kolejowy, należności zablokowane w Reichsbanku itp.

Kompetencje Polskiego Instytutu Rozrachunkowego.

Do zakresu działania Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, utworzonego na podstawie ogłoszonego ostatnio dekretu Prezydenta Rzplitej, należą czynności związane z wykonywaniem umów rozrachunkowych, zawartych przez państwo, lub uprawnione instytucje z państwami lub instytucjami zagranicznemi, w zakresie, w jakim zostaną przekazane przez ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Następnie, zawieranie — na zlecenie ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z właściwymi ministrami — umów wykonawczych, dotyczących techniki rozrachunkowej z instytucjami zagranicznymi oraz wykonywanie tych umów, jak również czynności, wynikające z przeprowadzenia obrotu kompensacyjnego i rozrachunkowego z zagranicą. Wkońcu do zakresu działania Instytutu należą czynności, powierzone w zakresie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i Wolnem Miastem Gdańskiem przez komisję obrotu towarowego.

Za zobowiązania Polskiego Instytutu Rozrachunkowego gwarantuje Skarb państwa. Na czele Instytutu stoi prezes, mianowany przez min. Przemysłu i Handlu, oraz rada, składająca się z 10 członków, którymi będą delegaci ministrów: Przemysłu i Handlu, Skarbu, Rolnictwa, Spraw Zagranicznych, oraz prezesa Banku Polskiego, dalej samorządu przemysłowo-handlowego, samorządu rzemieślniczego i samorządu rolniczego.

Na pokrycie wydatków Polski Instytut Rozrachunkowy uzyskał prawo pobierania opłat manipulacyjnych za swe czynności.

Targi i Wystawy.

Targi Brytyjskie.

Jedną z najpoważniejszych imprez targowych w Europie są Targi Brytyjskie. Najbliższe Targi odbędą się w czasie od 15.—26. II. 1937 w Londynie i w Birmingham.

W Birmingham znajdzie pomieszczenie przemysł metalurgiczny, pozostałe zaś przemysły będą wystawiały w Londynie.

Dla osób udających się na Targi przewidziane są daleko idące udogodnienia i ulgi w podróży, oraz w czasie pobytu w Anglii.

Szczegółowych informacji udzielają angielskie placówki konsularne oraz biura podróży.

Targi Poznańskie na trzecim miejscu w Europie.

Przyszłe Targi Poznańskie odbędą się od 2—9 maja 1937 r. Ponieważ ostatnie Targi osiągnęły rozmiary dotychczas w Polsce jeszcze niespotykane, zajmując trzecie miejsce w Europie, przed kilkudziesięciu innymi targami zagranicznymi, przeto widocznym jest, że opinia gospodarcza Polski istotnie pragnie stworzyć swój własny Lipsk, gdzie konkurencja z obcym importem na każdym polu wytwórczości ukazałaby klienteli polskiej walory techniczne, konkurencyjność cen i smaku produkcji krajowej.

W związku z powyższym toczą się obecnie pertraktacje, by Związek Przemysłu Metalowego bezpośrednio zajął szereg hal, tak jak to czyni przemysł niemiecki na Targach Lipskich. W ten sposób osiągnie się gremjalny udział przemysłu metalowego, ujednolicony pod względem formy dekoracyjnej i ustabilizowany na szereg lat pod względem zajmowanego miejsca, osiągając znaczne obniżenie kosztów udziału.

ADAM WAJNERT
em. v.-dyr. Banku Polskiego
zaprzysiężony biegły sądowy w sprawach bankowych, księgowości handlowo-przemysłowej i rolnej na obwód Sądu Okręgowego w Poznaniu.
—o—
Przyjmuje ekspertyzy w zakresie ksiąg handlowych i bilansów oraz wydaje w sprawach spornych odpowiednie orzeczenia. Zaprowadza wzorową księgowość kupiecką, handlowo-przemysłową i rolną.
Prowadzi nadzory sądowe i administrację nieruchomości.
Adres biura: *Poznań, ul. Marsz. Focha 58 m. 8.*

Różne.

Ustawy — Rozporządzenia

Dz. U. R. P. nr. 83 przynosi pod **poz. 576** rozporządzenie Min. Skarbu *o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.*

—o—

Tenże numer zawiera (**poz.** 572) rozporządzenie Prezydenta R. P. w sprawie *tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień drugiego porozumienia do umowy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 4 listopada 1935.*

Porozumienie to przedłuża moc obowiązującą umowy gospodarczej z 4. XII. 1936.

—o—

Dz. U. R. P. nr. 84 z 5 listopada 1936 przynosi:

— pod **poz. 581** — *Prawo karne skarbowe;*

— pod **pozycją 582** — Dekret Prezydenta R. P. o *Polskim Instytucie Rozrachunkowym.*

—o—

Dziennik Urzędowy Min. Skarbu Nr. 28 przynosi:

— **poz. 839** — okólnik L. D. V. 10608/36 *w sprawie gotówkowego regulowania umorzonych częściowo należności podatkowych.*

W wypadkach częściowego umorzenia zaległości w podatkach lub w opłacie stemplowej na podstawie artykułów 123 i 213 Ord. Pod. lub innych przepisów, wpłata określonej części lub całości zaległości musi być dokonana w gotówce (wykluczone papiery wartościowe), chybaby postanowienie o umorzeniu wyraźnie inaczej stanowiło.

Poz. 841 — okólnik L. D. V. 41901/4/36 w sprawie stosowania art. 7 ustęp 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

—o—

Poz. 849 rozporządzenie Ministra Skarbu *o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.* Do rozporządzenia dołączony jest obszerny wykaz.

Poz. 888 okólnik Min. Skarbu L. D. III 14248/4/36 *o pobieraniup odsetek od zaległych wkładek na wypadek bezrobocia.*

Poz. 891 okólnik Mon. Skarbu L. D. V. 43698/4/36 *w sprawie nabywania świadectw przemysłowych na rok 1937.*

—o—

Rozp. Min. Przem. i Handlu (Dz. U. R. P. nr. 84, **poz. 590**) określa *przedsiębiorstwa, prowadzone w większym rozmiarze.*

—o—

Dz. U. R. P. nr. 85 przynosi (**poz. 596**) rozporządzenie Min. Komunikacji i Spraw Wewnętrznych *w sprawie zmiany rozporządzenia o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.*

Rozporządzenie dotyczy nowych tablic rejestracyjnych, które będą obowiązywały od 1 września 1937.

Zebranie Sekcji Chemicznej Związku Fabrykantów.

W dniu 9 listopada na sali restauracji „Continental" odbyło się posiedzenie Sekcji Chemicznej Związku Fabrykantów.

Zebranie zagaił prezes Związku p. Franciszek Maciejewski, poczem udzielił głosu p. prof. Dr. Celichowskiemu, który wygłosił referat na temat: „Najnowsze odkrycia z dziedziny chemii i ich wpływ na samowystarczalność państw".

Bardzo ciekawy i pouczający referat został przyjęty przez zebranych z aplauzem (streszczenie referatu podajemy osobno).

W bardzo ożywionej dyskusji zabierali głos: p. prez. Maciejewski, prez. Stempniewicz, radca Żak, inż Kiełczewski, red. Lissowski, dr. Widelicki, radca Berkan, kons. Ziołecki.

W zakończeniu dyskusji udzielił referent.

W dalszym ciągu zebranie p. prezes Maciejewski zachęcał do przeystąpienia i bliższej współpracy ze Związkiem Fabrykantów.

Dalszym punktem obrad był wybór przewodniczącego Sekcji Chemicznej w miejsce śp. Profesora Dr. J. Flataua. Na propozycję prez. Maciejewskiego wybrano jednogłośnie przewodniczącym p. Dr. Kazimierza Celichowskiego, który wybór przyjął, dziękując za wyrażone mu zaufanie.

Ponieważ w wolnych głosach nikt już nie zabierał głosu p. prezes Maciejewski solwował zebranie, po blisko trzygodzinnych bardzo interesujących obradach.

Garbarnia do nabycia.

W mieście Solcu Kujawskim, powiatu bydgoskiego, Województwo Poznańskie, przy głównym szlaku kolejowym Warszawa—Toruń (Poznań—Gdynia, w odległości 30 km od Torunia, 20 km od Bydgoszczy, z połączeniem wodnym Wisłą do Gdańska i Gdyni, znajduje się od kilku lat nieczynna *GARBARNIA*, posiadająca betonową moczarnię skór, motor benzynowy Forda o sile 15 H.P., doły betonowe 3 m głębokie rozmiaru 6×20 m do zaprawiania skór, dwa wałki duże 2½×2½ i 1 wałek mały, na łożyskach kulkowych, Stolzmaszynę, Walzmaszynę do podeszew, Spaltmaszynę, śrutownik do mielenia kory i wszystkie pomocnicze przybory i narzędzia ręczne. Maszyny te są utrzymane w dość dobrym stanie.

Budynek fabryczny około 26×26 m. murowany, leży na parceli o obszerze około 25.000 m². Prócz tego do fabryki należy komin bez paleniska, tak, że przerobić ją można na popęd parowy. Elektryfikacja miasta przeprowadzona będzie jeszcze w roku bieżącym. Do fabryki dobudowana jest drewniana suszarnia na lato 20×6 m.

Wodę studzienną doprowadza pompa motorowa.

W budynku znajduje się mieszkanie o 7 ubikacjach mieszkalnych i 2-ch kuchniach. Cena za cały objekt wynosić ma wedle oświadczenia właściciela 22.000,— zł.

Objekt jest wyłączną własnością właściciela i może przejść bez trudności w inne ręce. Produkcja miesięczna minimalna 6.000 kg, maksymalna 10.000 kg.

Prócz wyżej wymienionych i poza wyżej podaną ceną posiada właściciel następujące używane zdemontowane maszyny garbarskie: Fobzmaszynę, Reckmaszynę i Glanzmaszynę.

Informacji zasięgnąć można u właściciela fabryki Ernesta Hofbauer, Inowrocław, św. Ducha 30. **Objekt oglądać można w Solcu Kouajwskim, ul. Średnia 3.**

CHLORAMI
ŚNIEŻNO BIAŁA MIĘTOWA PASTA DO ZĘBÓW
Henryk Żak Poznań

Instytut Psychotechniczny.

Z dniem 26 października otwarty został *Instytut dla przeprowadzania badań psychotechnicznych* pod firmą

„P S Y C H O T E C H N I K A"
w Poznaniu, przy ul. Marsz. Focha 4 m. 5.

Techniczne kierownictwo Instytutu objął długoletni kierownik i organizator kolejowej Pracowni Psychotechnicznej w Poznaniu dypl. Inżynier-Architekt i inż. budowy maszyn *Franciszek Rybicki.*

Instytut przeprowadza badania uzdolnień psychotechnicznych potrzebnych do wykonywania zawodów, przed przyjęciem kandydatów do danej służby; udziela porad zawodowych i wydaje atesty o wynikach przeprowadzonych badań.

Zainteresowanym pracodawcom udziela się bezpłatnie informacji w soboty i niedziele od 9—12 w sprawie sposobu i korzyści przeprowadzonych badań.

Kurs dla ajentów handlowych.

Pod protektoratem Pana Wojewody Poznańskiego, Pana Prezydenta Miasta Poznania, i Pana Kuratora Szkolnego urządzanym będzie w bieżącym roku szkolnym jednoroczny kurs dla ajentów handlowych, wojażerów i akwizytorów, a to w oparciu o Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy.

Celem tego kursu jest:

1.Zapoczątkowanie stałej uczelni, któraby Polsce dostarczała systematycznie pracowników handlowych przygotoawnych do wytworzenia zawodu ajentów handlowych o poziomie moralnym i fachowym według wzorów zachodnich.

2. Dostarczenie Polsce ludzi przygotowanych do walki z elementami wrogimi kupiectwu i handlowi polskiemu.

3. Stworzenie placówek zarobkowych na terenie niewykorzystanym przez handel polski.

4. Zatrudnienie bezrobotnych pracowników umysłowych.

Informacji udzieli Dyrekcja Gimnazjum Kupieckiego w Poznaniu.

Wykłady naukowej organizacji.

Cykl wykładów Naukowej Organizacji i Kierownictwa (pisaliśmy o nim w poprzednich numerach), którego termin został odroczony, odbędzie się definitywnie w czasię od 16—29 litopada br.

Informacji udziela i przyjmuje zapisy Koło Naukowe Tow. Stud. W. S. H. Wały Zygmunta Starego 2/3 p. 117, codziennie od 11—13 tel. 26—47.

Wykłady odbywać się będą w gmachu W. S. H., w godzinach od 20—22.

Komunikat.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu poszukuje kapitalistów Polaków z mniejszymi lub większymi kapitałami, do przejęcia żywotnych fabryk techno-chemicznych, fabryki wyrobów drzewnych, fabryki przetworów ziemniaczanych i innych.

Poszukiwani są również udziałowcy do kopalni węgla brunatnego, dla fabryki kafli i urządzeń sanitarnych oraz do tworzącego się konsorcjum, które ma przejąć fabrykę mebli.

Bardzo korzystnie jest do nabycia kompletne urządzenie do fabrykacji makaronu.

Bliższych informacyj udziela Związek Obrony Przemysłu Polskiego, Poznań, Rzeczypospolitej 1.

Wydawnictwa.

Polskie Prawo Przemysłowe.

Biuro Ogłoszeń „Par" Polska Agencja Reklamy w Poznaniu wydała nową pracę Dr. Kłuska i W. Gaertnera „Polskie Prawo Przemysłowe", która zawiera materjały uzupełniające do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 o prawie przemysłowem w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1934 Dz. U. R. P. nr. 40 poz. 350.

Na powyższe materiały uzupełniające składają się rozporządzenia i okólniki Ministerstwa Przemysłu i Handlu wydane po nowelizacji prawa przemysłowego w roku 1934 oraz wyroki Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego; a dotyczą przedmiotu ujętego w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem.

Znani ze swych poprzednich cennych prac w literaturze prawa przemysłowego autorzy „Polskiego Ustawodawstwa Przemysłowego" wydanego w roku 1930 i „Polskiego Prawa Przemysłowego" wydanego w roku 1934, dołożyli starań w tym kierunku, że zarówno przeprzemysłowiec, kupiec, czy rzemieślnik i zarazem urzędnik administracji przemysłowej znajdzie w tej nowej pracy wiele cennych i pożytecznych wiadomości.

Praca w treści swej i układzie dostosowana jest do układu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym i stanowi doskonale uzupełnienie poprzedniej pracy autorów wydanej w roku 1934.

PRZEMYSŁAWKA
woda kolońska o znanej
— doborowej jakości —
Henryk Żak Poznań

Czekolady cukry i kakao

Sp. Akc.

„GOPLANA"

w Poznaniu

słyną ze swej dobroci i dostępnych cen!

Shampoo
ŚNIEG TATRZAŃSKI
czyści
pielęgnuje
i upiększa
włos
FALKIEWICZ - POZNAŃ
ZAŁ. 1911 W PARYŻU

Poznański Koncern Towarzystw Ubezpieczeń

„VESTA"
Bank Wzajemnych Ubezpieczeń
rok założenia 1873
w Poznaniu

POZNAŃSKO-WARSZAWSKIE
T-wo Ubezp. S-ka Akc.
rok założ. 1919 — w Poznaniu

„VESTA"
Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia
rok założ. 1920 — w Poznaniu

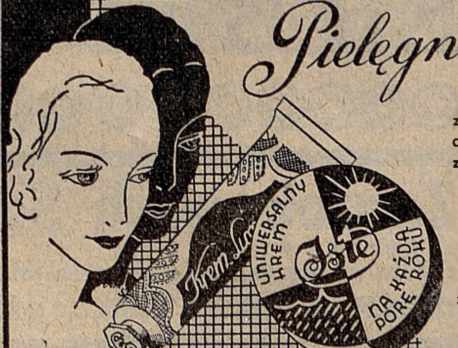
Koncern posiada poważne rezerwy w kapitałach i papierach wartościowych
oraz 31 wartościowych kamienic
w Poznaniu, Warszawie, Bydgoszczy, Gdańsku, Grudziądzu,
Katowicach, Lwowie, Rybniku i Toruniu

Wszystkie trzy należące do Koncernu towarzystwa są czysto-polskiemi

Koncern uprawia działy ubezpieczeń: na życie, od ognia, od kradzieży z włamaniem, od gradu, od odpowiedzialności prawno-cywilnej, od nieszczęśliwych wypadków, szyb od rozbicia, wodociągowych, samochodowych, samolotowych i transportowych.

CENTRALA KONCERNU: POZNAŃ, ul. ŚW. MARCIN 61. TEL. 14-87, 14-98, 15-78

Oddziały: w Bydgoszczy, w Grudziądzu, w Katowicach, w Krakowie, w Lublinie, we Lwowie, w Łodzi, w Poznaniu, w Warszawie, w Wilnie, Reprezentacje w Gdańsku i Gdyni. Reprezentacje, agentury we wszystkich większych miastach Polski.

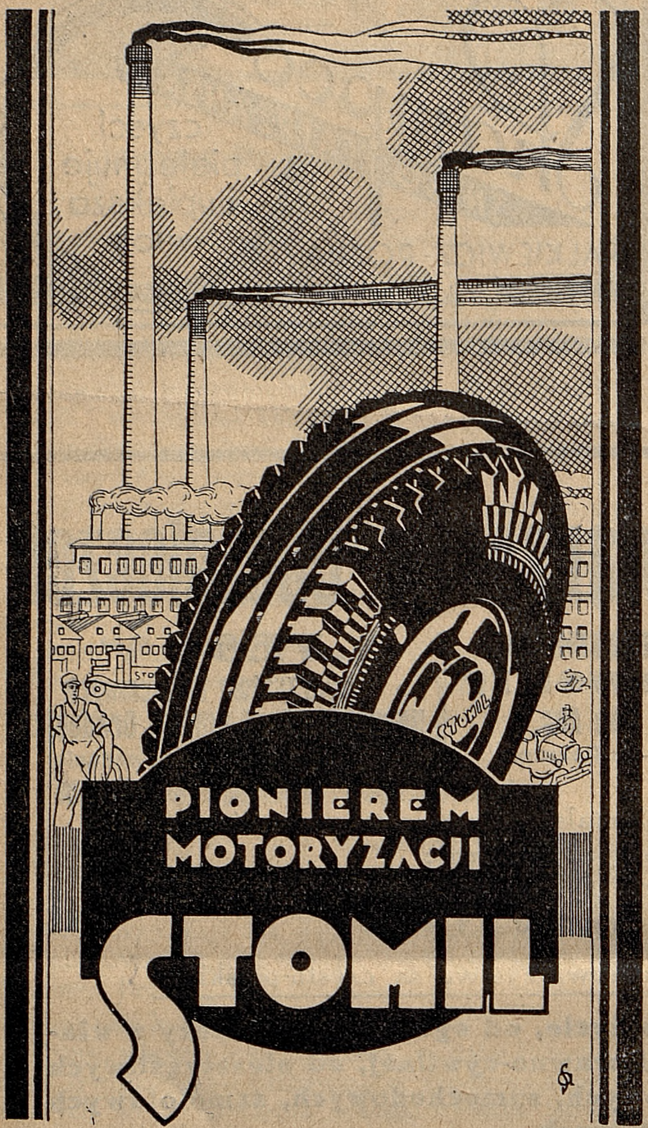
Pielęgnujcie cerę o każdej porze roku —

znakomitym „UNIWERSALNYM KREMEM ISTE", gdyż zawiera on wszelkie dla naskórka odżywcze składniki jak cholesterynę, zapobiegając temsamem przedwczesnemu zwiotczeniu cery.

„KREM LION" mający właściwości matujące stosuje się na twarz i ręce przed wyjściem na spacer.

„UNIWERSALNY KREM ISTE" oraz „KREM LION" są środkami kosmetycznemi o nieocenionej wartości.

J. & S. Stempniewicz

Cegielnia Parowa
WITASZYCE
stacja, poczta i telegr.: Witaszyce
dostarcza na dogodnych warunkach:
dachówki (karpiówki), dreny od „1½ do 9",
cegłę maszynową, tonówkę,
dziurawkę, sufitówkę
i kominówkę
Produkcja łączna 12.000.000 r.

ERBEDONT

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.
Rok założenia 1886
Centrala: Poznań - Plac Wolności 15 — Oddziały we wszystkich większych miastach Polski
Załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.